

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Osavuosisikatsaus 1/2023 tekstit

eOVK tiivistelmä

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan bruttoyksiköiden tulojen toteutuma on 37 prosenttia ja menojen toteutuma 30 prosenttia. Koko vuoden osalta tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Nettoyksiköiden toimintakatteen toteuma on 25, toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Irtaimen omaisuuden määräraha on toteutumassa talousarvion mukaisena.

Talousarvion toteutuminen 2023

Toimialan talous on toteutumassa käyttösuunnitelman mukaisena. Tulotavoitetta haastaa riski joutua palauttamaan hankeavustuksia puutteellisesti kohdetuvista henkilöstömenoista johtuen. Lisäksi hyvinvointialueen ostojen vähentymisen vuoksi Aikuisopiston maksu- ja myyntituotot jäänevät budjetoidun.

Menoissa ylityspainetta tuo yleinen kustannustason nousu.

MEK:in talouden toteuma on vielä alhainen johtuen rekrytointihidasteista sekä palkkakirjausten kohdistumisen haasteista.

Toimialan irtaimen hankinnat ovat toteutumassa suunnitellusti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen käynnistyi poikkitoimialaisen kehittäjäryhmän toimesta. Ensimmäinen kierros koko kaupungin osallistuvaa budjetointia alkaa näillä näkymin marraskuussa asukkaiden ideoinnilla ja syksyllä pohjustetaan asukasvuorovaikutus vaihetta valmistelemalla ohjeita ja viestinnän materiaaleja sekä kokoamalla yhteen tarvittavat työryhmät ja verkostot toimialoittain ja suuralueittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä alkuvuosi on kulunut lakisääteisen hyvinvointiraportoinnin parissa. Sote-uudistuksen jälkeen on havaittu puutteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen resurssoinnissa, koska kunnille on jäänyt velvoittavia tehtäviä osa-alueista, joita tehneet työntekijät ovat siirtyneet hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue on käynnistänyt lakisääteiset, alueelliset hyte-neuvottelut, joihin Vantaan kaupungin edustus on osallistunut.

Harrastusten Vantaa -hankkeessa kevätlukukausi toteutui suunnitelman mukaisesti kevätlukukausi noin 250 viikoittaisen harrastusryhmän ja noin 3 000 osallistujan voimin. Karvi toteutti Harrastamisen Suomen mallin valtakunnallisen arvioinnin, jossa Vantaa toimi yhtenä esimerkkikuntana. Valmistautuminen uuteen hankekauteen on käynnistynyt avustushakemuksen laadinnalla ja kilpailutuksen valmisteluna. Kilpailutuksen valmistelua.

Kuusijärven kärkihankkeen palvelukokonaisuudelle valmistellaan hallintomallia. Esteetön tulentekopaikka valmistuu kesäksi ja pysäköintialue kokonaisuudessaan syksyksi. Kävijäseurantaa, reittiviittoja ja esteetöntä uimapaikkaa suunnitellaan. Uusien palvelurakennusten hankesuunnitelma hyväksyttiin lautakunnissa, asukkaita on osallistettu ja suunnittelutyö jatkuu vuoden 2023 loppuun. Uusista palvelurakennuksista kahden savusaunan, infokatoksen ja yleisten wc-tilojen rakentaminen alkaa vuonna 2024.

Uusi **MEK-ohjelma** vuosille 2023–2025 (ts. **Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema**), joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa marraskuussa 2022, on käynnistynyt vaihtelevasti. Tällä hetkellä toimenpiteistä arviolta 13 toteutuu täysin, 13 toteutuu osittain sekä 2 ei toteudu lainkaan. Rekrytointihaasteet ovat viivästyttäneet useiden toimenpiteiden käynnistymistä.

Elinikäisen oppimisen uuden palvelualueen toimintakulttuuria ja johtamista kehitetään, mihin liittyy myös koko henkilöstöä koskevia kehittämistoimenpiteitä ja osaamisen kehittämistä. Saavutettavuutta lisätään mm. tavoittelemalla hallittua kasvua ja palveluiden monipuolistamista, mikä edellyttää lisäresurssia henkilöstön palkkaamiseen. Kehittämisprosessin suunnittelutyö on käynnistetty.

Maahanmuuttajakoulutus ja aikuisten perusopetus kasvavat edelleen, mihin liittyy suomi toisena kieleä -opetuksen ja kotouttamiskoulutuksen lisääminen ja kehittäminen. Aikuisten perusopetusta järjestetään ja kehitetään yhteistyössä Kason kanssa, tähän liittyvä opetussuunnitelman uudistaminen on käynnissä. Maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kasvua hankaloittaa tilan puute; lisätilaa on etsitty, etsiminen jatkuu yhä.

Taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman laadintatyö on meneillään ja se saadaan valmiiksi vuoden 2023 aikana. Yleistä oppimäärää pilotoidaan jo syksyn aikana muutamalla ryhmällä. Yleisen oppimäärän opetussuunnitelma otetaan laajemmin käyttöön elokuussa 2024. Musiikin varhaiskasvatuksen toiminnan kehittäminen on käynnissä. Tavoitteeksi on asetettu Kuvataidekoulun oppilasmäärän saaminen koronaa edeltävälle tasolle.

Palvelualueen oppilaitosten näkyvyyttä parannetaan sekä kehitetään näyttely- ja tapahtumatointia.

Myös **kulttuuri- ja kirjastopalveluissa** on meneillään uuden palvelualueen muodostusvaihe. Palvelualueelta 26 henkilöä osallistuu vuoden kestävään tuotekehittäjän erityisammattitutkinnon suorittamiseen, jossa haemme uusia tulevaisuuden edellyttämiä yhteisiä toimintatapoja ja -malleja teemalla "Ikkunoita uuteen".

Vantaan kulttuurilapset –toiminta vuonna 2023 ja sen jälkeen syntyneille on käynnistynyt. Ilmoittautumisia mukaan toimintaan on kevätkaudella tullut odotettua hitaammin, mikä vaatii panostusta viestintään ja markkinointiin.

Tempo-orkesteritoiminnan siirtyminen hallinnollisesti musiikkiopistosta lasten ja nuorten kulttuuri-palveluita saattaa tuoda mukanaan taloudellisia haasteita.

Håkansbölen kartanoalueen kehittämistyössä on aloittanut projektikoordinaattori. Alueen visio- ja hallintomalliesitystä on valmisteltu päätöksentekoon. Lisäksi on aloitettu seuraavien vuosien toimintasuunnitelmien suunnittelu, osallisuustoimenpiteet sekä kesän tapahtumatuotannon koordinointi.

Vantaan juhlavuosi 2024 suunnittelun ja valmistelun aloittaminen, mutta varsinainen työ käynnistyy seuraavan raportointikauden aikana, kun uusi koordinaattori on aloittanut tehtävässään.

Asiakkaiden lainat ja käynnit kirjastoissa ovat lisääntyneet viime vuoteen verrattuna. Kirjastopalveluiden alkuvuosi on merkinnyt paneutumista uuden Kivistön kirjaston käyttöön saamiseen liittyviin asioihin sekä kalustekilpailutusten käynnistämiseen että uuden henkilöstön rekrytointeihin. Uusi hanke on käynnistynyt varhaiskasvatuksen kanssa monikielisten lapsiperheiden lukemiseen innostamiseksi. Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen hankesuunnitelma valmistuu keväällä. Helmet-kirjastojen yhteistyönä on työstetty uutta hakuportaalia: Helmet-Finnan käyttöönottoa.

Liikunnan palvelualueen toiminta on toteutunut suunnitellusti. Vantaan liikumisohjelman laatiminen on käynnistynyt. Ohjelmassa luodaan koko kaupungin yhteiset tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet, joiden avulla lisätään asukkaiden arkiliikumista ja fyysistä aktiivisuutta.

Hakunilan tekojäiden ja lähiliikuntapaikkojen rakentaminen etenevät. Elmon urheilupuiston esirakentaminen ja uimahallin suunnittelu jatkuvat.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden uusi palvelualue on käynnistynyt ja alkuvuosi on mennyt järjestäytyessä. Yhteisöpalveluiden liittyminen palvelualueeseen on sujunut hyvin ja yhteistyötä on lähdetty rakentamaan.

Alueellisessa nuorisotyössä alkuvuodesta syventynyt henkilöstöpula vaikuttaa voimakkaasti erityisesti työssä jaksamiseen ja kehittämiseen. Henkilöstön saatavuuteen on ryhdytty tekemään toimenpiteitä esimerkiksi viestinnän keinoin ja isompi kampanja Seuren kanssa on käynnistymässä.

Nuorten aikuisten harrastustoimintaan on todella paljon tulijoita ja määriä on välillä jouduttu rajamaan henkilöstömäärien vuoksi. Nuorten aikuisten omaehtoisia toimintamuotoja pyritään kehittämään.

Rinnalla kulkien nuorisotyö laskuun –hanke on päättymässä heinäkuun lopussa. Hankkeen tulokset ovat olleet erittäin hyvät (noin 300 mukana olleesta nuoresta noin 63 % on työllistynyt tai ohjautunut opintoihin). Toiminta pyritään vakinaistamaan. Etsivä nuorisotyö sai Avilta tulevan kauden rahoituspäätöksen ja etsivä jatkaa 15 hengen työntekijäresurssilla myös seuraavan vuoden.

MEK-rahoituksella aloittavat yhteisökehittäjät tuovat lisäpanoksia alueelliseen yhteisötyön kehittämiseen. Ruoka-avun jakomäärissä oli uhkakuva laskusta hävikkiruuan vähentyessä. Asiaan on puututtu ja jakomäärät saatu pidettyä ennallaan laajentamalla yhteistyökumppaniverkoston. Sovittelutoimisto liittyi yhteisöpalveluihin vuoden alusta hyvinvointialueuudistuksen myötä. Siirtymä on sujunut hyvin ja sovittelutoimisto jatkaa lakisäateistä toimintaansa uudella palvelualueella.